

Nazwa przedmiotu: Instrument główny		
Jednostka prowadząca przedmiot: Wydział Instrumentalny	Punkty ECTS	56
	Ilość godzin	180
Kierunek: Instrumentalistyka	Specjalność: obój barokowy	
Katedra Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	Status przedmiotu: obowiązkowy	
Forma zajęć: wykład	Język: polski	
Poziom studiów: stacjonarne I st.	Rok/semestr I-III/I-VI	
Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Klawesynu, Organów i Muzyki Dawnej	
Prowadzący zajęcia	mgr Magdalena Karolak	
Cele przedmiotu	Przygotowanie do wykonywania zawodu instrumentalisty solisty. Wymagania stawiane studentom są ukierunkowane na pogłębianie ich wiedzy, doskonalenie umiejętności wykonawczych, twórcze podchodzenie do zagadnień związanych z estetyką dźwięku i kształtowanie osobowości artystycznej. Przygotowanie do zawodu artysty muzyka wymaga także nadzoru nad praktykami estradowymi podopiecznych oraz opanowania przez nich w stopniu zaawansowanym związanych: ➤ ze znajomością historii instrumentu, ➤ literatury przedmiotu, ➤ opanowaniem swobodnego posługiwania się aparatem gry, ➤ umiejętnością frazowania i operowania zróżnicowaną barwą dźwięku i sposobami artykulacji, posługiwania się dynamiką i agogiką, ➤ rozumieniem pojęć muzycznych, samodzielnym odnajdywaniem środków wyrazu i określeniem charakteru utworu a także jego samodzielną interpretacją, ➤ umiejętnością grania a'vista z uwzględnieniem prawidłowej artykulacji, dynamiki, frazowania i agogiki, ➤ umiejętnością samodzielnego opracowywania i interpretowania utworów, dokonywania analizy formalnej z uwzględnieniem stylu utworu, epoki w jakiej powstał i doboru właściwych metod pracy, ➤ umiejętnością opanowania pamięciowego zadanego materiału (posługiwanie się różnymi formami zapamiętywania), ➤ obyciem estradowym, w tym umiejętnościami koncentracji i panowania nad tremą oraz szczegółowej analizy produkcji artystycznej.	
Wymagania wstępne	Umiejętność gry na oboju współczesnym lub na innym instrumencie dętym drewnianym, współczesnym lub historycznym, na poziomie szkoły muzycznej II stopnia.	
TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU		
Semestr I i II		
Omówienie podstawowych pojęć - w przypadku oboistów współczesnych rozpoczynających naukę na instrumencie barokowym: opanowanie podstaw wydobywania prostego dźwięku na oboju barokowym poprzez ukazanie sposobu zadęcia, rezygnacji z wibracji i kształtowania długich dźwięków o kształcie messa di voce, nauka aplikatury, poszczególnych chwytów, chwytów widełkowe, przedłużone palcowanie najwyższego rejestru, ćwiczenie przedęcia. Zapoznanie studenta ze stoikiem do oboju barokowego. pierwsze próby warsztatowe. mające na celu nauczanie		

samodzielnej budowy i wykonania stroika. Uświadamianie i odkrywanie nowej intonacji, niż znana do tej pory temperacja równomierna, kształcenie ucha na brzmienie czystych tercji durowych i molowych, rodzaje artykulacji na głoskach tu, du, oraz ich łączenie. Gamy C-dur, a-moll, F-dur, d-moll. Łatwe tańce wczesnobarokowe, solo i z basso continuo. W przypadku osób, które grały na innym instrumencie dętym niż obój - nauka gry na oboju barokowym od podstaw. Specyfika oddechu na instrumencie podwójnostroikowym, odpowiednie podparcie przeponą, właściwe ustawienie ust, warg (francuskie Embouchure, niemiecki Ansatz). Artukułowanie tu, du jako podstawowe, nauka aplikatury od podstaw. Dopiero po poznaniu i utrwaleniu powyższych - praca nad opanowaniem podstaw wydobywania prostego dźwięku na oboju barokowym poprzez ukazanie sposobu zadęcia, braku wibracji w kształtowaniu długich dźwięków o kształcie messa di voce, nauka aplikatury, poszczególnych chwytów, chwytów widełkowe, przedłużone palcowanie najwyższego rejestru, ćwiczenie przedęcia. Zapoznanie studenta ze stoikiem do oboju barokowego, pierwsze próby warsztatowe, mające na celu nauczanie samodzielnej budowy i wykonania stroika. Uświadamianie i odkrywanie innej temperacji, kształcenie ucha na brzmienie czystych tercji durowych i molowych, rodzaje artykulacji na głoskach tu, du, oraz ich łączenie. Gamy C-dur, a-moll, F-dur, d-moll. Łatwe tańce wczesnobarokowe, solo i z basso continuo. Prosta forma sonaty barokowej, w zależności od postępów studenta.

Semestr III i IV

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami: gamy G-dur, e-moll, D-dur, h-moll, B-dur, g-moll, Es-dur, c-moll, Obydwa semestry drugiego roku studiów mają na celu doprowadzenie do pełnego opanowania aplikatury, sposobu zadęcia i dyspozycji powietrzem zarówno w kształtowaniu frazy jak i stosowania przedęcia. Zwracanie uwagi i uświadomienie studentowi rejestrów „śpiewaczych” i budowanie umiejętności ich stosowania i przechodzenia między nimi. Dalsza praca na długich dźwiękach, gamach, pasażach, tercjach. - Praca nad utworami o stopniu trudności dostosowanym do umiejętności studenta w danym czasie roku akademickiego. Cykl Partit Telemanna Die Kleine Kammermusik, wybrane sonaty Babeli, Quantza, stopniowe wprowadzanie w Muzykę fracuską poprzez proste utwory Paisible’a, Corrette’a, Chedeville’a, Boismortier’a i inne. Praca nad umiejętnością współpracy z klawesynistą, umiejętnością strojenia się przed wykonaniem utworu z towarzyszeniem basso continuo, wspólnych oddechów bc i odpowiedniego wprowadzenia tempa, zmiany koloru, cezur z muzykami grającymi partię continuo. Kładzenie nacisku na prezencję sceniczną i sposób w jaki oboista barokowy ma się zachowywać w czasie wykonywania utworów. - Dalsze nauczanie i warsztatowe udoskonalanie manualnych umiejętności studenta w zakresie budowy stroika do oboju barokowego w stopniu podstawowym.

Semestr V

- Gamy A-dur, fis-moll, E-dur, cis-moll, As-dur, f-moll, różne Sonaty na obój i basso continuo Telemanna, Haendla, Quantza, Geminianiego, omawianie ze szczególnym naciskiem na możliwość wykonania Concerts Royaux Coupereina i wybór jednego z nich do pracy w semestrze.
- Kontynuacja warsztatowych prac stroikowych. Poznawanie różnych technik wiązania, wybierania trzciny, fasonowania, dostosowywania do różnych modeli instrumentów. Ukazywanie bogactwa tematyki stroikowej, typów stoików do poszczególnych odmian obojów barokowych (oboe d’amore, oboe da caccia).

Semestr VI

Kontynuacja pracy nad zagadnieniami z poprzednich semestrów. Przygotowanie programu recitalu dyplomowego kończącego studia I stopnia. Praca wraz z pedagogiem nad doбором repertuaru, uświadamianie studentowi znaczenia recitalu, nie tylko jako egzaminu dyplomowego per se, ale także koncertu. Kształtowanie profesjonalnej postawy artysty. Egzamin dyplomowy – licencjat: ok. 35 - 40 min., podczas którego oprócz utworów z

towarzyszeniem basso continuo, może być również obecny utwór kameralny w większym składzie. Repertuar recitalu dyplomowego powinien być urozmaicony stylistycznie. Możliwe jest także wykonanie formy koncertu barokowego ze smyczkami i basso continuo.

Kategorie efektów	EFEKTY UCZENIA SIĘ
K_W02	posiada znajomość podstawowego repertuaru związanego z własną specjalnością;
K_W04	posiada wiedzę umożliwiającą docieranie do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, Internet), ich analizowanie i interpretowanie we właściwy sposób;
K_W05	orientuje się w piśmiennictwie dotyczącym kierunku studiów, zarówno w aspekcie historii danej dziedziny lub dyscypliny, jak też jej obecnej kondycji (dotyczy to także Internetu i e-learningu)
K_W07	rozpoznaje i definiuje wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami studiowania
K_W08	posiada znajomość stylów muzycznych i związanych z nimi tradycji wykonawczych
K_W09	posiada wiedzę dotyczącą muzyki współczesnej
K_W10	posiada orientację w zakresie problematyki związanej z technologiami stosowanymi w muzyce oraz w zakresie rozwoju technologicznego związanego ze swoją specjalnością;
K_W11	posiada podstawową wiedzę dotyczącą budowy własnego instrumentu i jego ewentualnej konserwacji i strojenia itp.
K_W13	posiada podstawowe wiadomości w zakresie praktycznego zastosowania wiedzy o harmonii i zdolność analizowania pod tym kątem wykonywanego repertuaru
K_W15	posiada wiedzę definiującą, wyjaśniającą i ilustrującą fundamentalne zasady i koncepcje teorii sztuki muzycznej oraz kultury fizycznej;
K_U01	dysponuje umiejętnościami potrzebnymi do tworzenia i realizowania własnych koncepcji artystycznych
K_U02	jest świadomy sposobów wykorzystywania swej intuicji, emocjonalności i wyobraźni w obszarze ekspresji artystycznej
K_U03	wykazuje zrozumienie wzajemnych relacji zachodzących pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem
K_U04	posiada znajomość i umiejętność wykonywania reprezentatywnego repertuaru związanego z głównym kierunkiem studiów
K_U05	posiada umiejętność wykorzystywania wiedzy dotyczącej podstawowych kryteriów stylistycznych wykonywanych utworów
K_U06	posiada umiejętność odczytania zapisu muzyki XX i XXI wieku
K_U07	jest przygotowany do współpracy z innymi muzykami w różnego typu zespołach oraz w ramach innych wspólnych prac i projektów, także o charakterze multidyscyplinarnym
K_U09	posiada umiejętność właściwego odczytania tekstu nutowego, biegłego i pełnego przekazania materiału muzycznego, zawartych w utworze idei i jego formy
K_U10	opanował warsztat techniczny potrzebny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i jest świadomy problemów specyficznych dla swojego instrumentu (intonacja, precyzja itp.)

K_U11	przyswoił sobie dobre nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób (z punktu widzenia fizjologii) najbardziej wydajny i bezpieczny
K_U12	poprzez opanowanie efektywnych technik ćwiczenia wykazuje umiejętność samodzielnego doskonalenia warsztatu technicznego
K_U13	posiada umiejętność rozumienia i kontrolowania struktur rytmicznych i metrycznych oraz aspektów dotyczących aplikatury, smyczkowania, frazowania, struktury harmonicznego itp. opracowywanych utworów
K_U15	posiada umiejętność swobodnej ustnej i pisemnej wypowiedzi na temat interpretowania, tworzenia i odtwarzania muzyki oraz na temat kwestii dotyczących szeroko pojmowanych tematów ogólnohumanistycznych
K_U16	posiada podstawowe umiejętności kształtowania i tworzenia muzyki w sposób umożliwiający odejście od zapisanego tekstu nutowego
K_U17	dzięki częstym występom publicznym wykazuje umiejętność radzenia sobie z różnymi stresowymi sytuacjami z nich wynikającymi
K_U18	wykazuje umiejętność brania pod uwagę specyficznych wymagań publiczności i innych okoliczności towarzyszących wykonaniu (jak np. reagowania na rozmaite warunki akustyczne sal)
K_K02	realizuje własne koncepcje i działania artystyczne oparte na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji
K_K03	posiada umiejętność organizacji pracy własnej i zespołowej w ramach realizacji wspólnych zadań i projektów
K_K04	posiada umiejętność samooceny, jak też jest zdolny do budowania konstruktywnej krytyki w obrębie działań muzycznych, artystycznych oraz w obszarze szeroko pojmowanej kultury
K_K05	jest zdolny do definiowania własnych sądów i przemyśleń na tematy społeczne, naukowe i etyczne oraz umie je umiejscowić w obrębie własnej pracy artystycznej
K_K09	w sposób świadomy i profesjonalny umie zaprezentować własną działalność artystyczną
K_K10	umie posługiwać się fachową terminologią z zakresu dziedziny muzyki
K_K12	jest zdolny do efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia w celu rozwiązywania problemów
K_K13	w sposób świadomy kontroluje swoje emocje i zachowania

Metody kształcenia	wykład rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna inne metody stosowane przez prowadzącego	
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny	
Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia	Semestry I - V studiów pierwszego stopnia kończą się obowiązkowym egzaminem praktycznym, w czasie którego studenci prezentują program trwający ok. 20-25 min., stanowiący wybór z repertuaru przygotowywanego w ciągu danego semestru. Repertuar egzaminu

		powinien być zróżnicowany stylistycznie. Ostatni semestr studiów kończy się egzaminem dyplomowym.
	Warunki egzaminu	Egzamin praktyczny przed komisją złożoną z członków Katedry. Publiczna prezentacja przygotowanego repertuaru na wysokim poziomie technicznym i artystycznym.
Literatura podstawowa		
Literatura zgodna z treściami programowymi przedmiotu. Wydania źródłowe podstawowych utworów. B. Haynes - The Eloquent Oboe, B. Kuijken - The notation is not the music L. Mozart – Gruntowna szkoła skrzypcowa (Grundliche Violinschule) J. J. Quantz - O zasadach gry na flecie poprzecznym		

Literatura uzupełniająca
C. Ph. E. Bach - O prawdziwej sztuce gry na instrumentach klawiszowych. B. Haynes - The history of performing pitch D. Szlagowska - Muzyka baroku J. Hotteterre - Principles Of The Flute, Recorder And Oboe B. Kuijken The Notation Is Not the Music, Indiana University Press, 2013 M. Pilch, Wibracja w świetle historycznych szkół fletowych – świadomie wykonywany ozdobnik, wyraz emocji czy mechaniczna maniera? w: Między traktatem a mową uczuć w dźwięki przemienioną. Muzyka XVIII wieku w teorii i praktyce, Akademia Muzyczna w Łodzi 2014 Betty Bang Mather, D. Lasocki, Free ornamentation in woodwind music 1700-1775, McGinnis & Marx Music Publishers, 1976 R. W. Duffin, Jak system równomiernie temperowany popsuł harmonię i dlaczego powinno cię to obchodzić, tłum. T. Wierzbowski, Wrocław 2016

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)
Repozytoria prac dyplomowych, doktorskich i habilitacyjnych muzycznych uczelni krajowych oraz zagranicznych Academic Search Premier Cambridge Companions to Music Classical Scores Library Garland Encyclopedia of World Music Online JSTOR Naxos Music Library New York Times Historical (1851-2007) Oxford Music Online Grove Music Online Oxford Reference Online Project MUSE ProQuest Dissertations & Theses RILM Abstracts of Music Literature RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text

